

Riksintresse för kulturmiljövård Lädja-Rösås [G 30] (Bergs sn)

Motivering:

Odlingslandskap med spår av bosättningar från förhistorisk tid till 1800-talets laga skiftet. (Fornlämningsmiljö, Bymiljö, Kvarnmiljö).

Uttryck för riksintresset:

Minnen från medeltida kolonisation, historisk säteribildning och 1800-talets uppodling kan skönjas i landskapet där ängs- och hagrester sträcker sig från byarnas inägomark ut till marginalmarkernas torprester. Stenmurar, odlingsrösen, husgrunder samt kvarn- och dammrutiner. Väl synliga rösen av sten- och bronsålderskaraktär. Omfattande röjningsröseområde i anslutning till gravlämningar. Välbevarad bebyggelse, präglad av laga skiftet.

Ett urval riktlinjer:

- Fornlämningar så som rösen och fossil åkermark är bärande värden i riksintresset. De fornlämningsmiljöer som antingen är föremål för direkt vård eller indirekt genom bete bör fortsätta att synliggöras. Det är också angeläget att vårdinsatserna kompletteras med informationsinsatser.
- Det öppna och hävdade odlingslandskapet är Stenmurar och andra landskapselement som vittnar om äldre skiftesstrukturer och markanvändning är viktiga för förståelsen av landskapets framväxt. Borftagande av dessa kan innebära påtaglig skada på riksintresset.
- I Lädja är laga skiftesstrukturen tydlig, särskilt de norra delarna. Här är det angeläget att det inte sker någon förtätning och att siktlinjerna söder ifrån respekteras. Norr om detta område finns möjligheter att fortsätta att i enstaka fall bygga vidare på denna struktur utan att läsbarheten förefaller försvinna.
- Rösås präglas främst av storskiftet i början av 1800-talet och byn splittrades aldrig vid laga skiftet. Miljön är känslig för ny bebyggelse som inte bör lokaliseras till det öppna odlingslandskapet söder eller norr om byn.

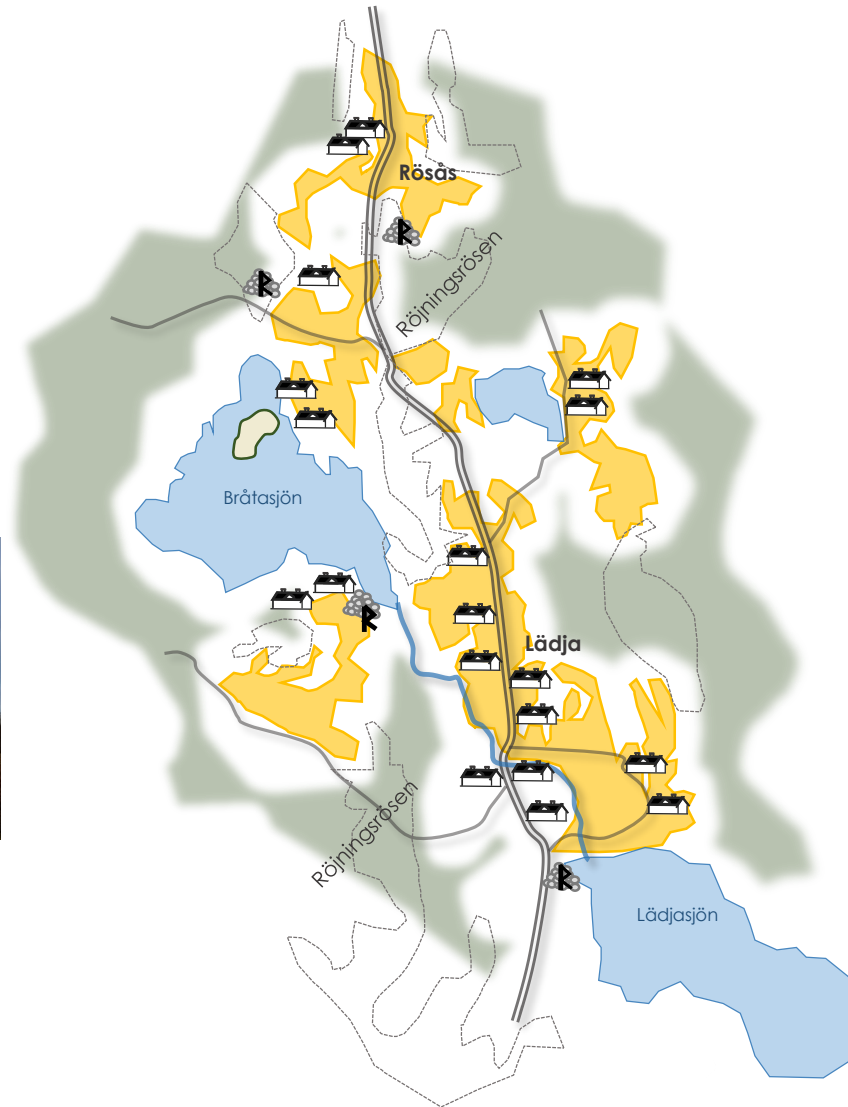
1

2

3

1. Byggnadskulturen i Lädja-Rösåsområdet är rik och välhållen. Äldre agrar bebyggelse som parstugor från mitten av 1800-talet är vanliga
2. Landskapselementen, stenmurar och odlingsrösen är avgörande för förståelsen av landskapets framväxt genom stenröjning under årtusenden. Stenmur i Bråt.
3. Bebyggelsestrukturen i nom riksintresset är i hög grad en funktion av hemmans-klyvningar och utflyttningar i samband med laga skiftet på 1800-talet. Lädja från söder.

LÄNSSTYRELSEN
I K R O N O B E R G S L Ä N